

ΠΡΟΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ : Είναι η πρόθεση, δηλαδή ο σκοπός του συγγραφέα, όταν γράφει ένα κείμενο. Φυσικά, το ύφος του κειμένου διαφοροποιείται ανάλογα με την πρόθεση του συγγραφέα.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΕΙΝΑΙ :

Να πείσει

- Λογική οργάνωση επιχειρημάτων(τρόπος πειθούς: **επίκληση στη λογική**)
- **Επίκληση στην αυθεντία** (κυρίως με την επισήμανση λόγων ειδικών και καταρτισμένων ατόμων).
- **Χρήση κυριολεκτικού λόγου**, που προσδίδει πειστικότητα και ακρίβεια.
- Χρήση γ' ρηματικού προσώπου, που αποχρωματίζει το λόγο από συναισθήματα και το καθιστά έγκυρο και σοβαρό.
- **Οργανωμένη δομή του λόγου** (παραγωγική- επαγωγική συλλογιστική πορεία). Αποφυγή συνειρμικού λόγου.
- **Υποτακτική σύνδεση προτάσεων**, η οποία επιτυγχάνει έναν αναλυτικό και επεξηγηματικό λόγο.
- **Οριστική έγκλιση**, που εκφράζει κάτι το πραγματικό, το βέβαιο, το έγκυρο.

Να πληροφορήσει

- Λογική οργάνωση επιχειρημάτων(τρόπος πειθούς: **επίκληση στη λογική**)
- **Επίκληση στην αυθεντία** (κυρίως με την επισήμανση λόγων ειδικών και καταρτισμένων ατόμων).
- **Χρήση κυριολεκτικού λόγου**, που προσδίδει πειστικότητα και ακρίβεια.
- Χρήση γ' ρηματικού προσώπου, που αποχρωματίζει το λόγο από συναισθήματα και το καθιστά έγκυρο και σοβαρό.
- **Οργανωμένη δομή του λόγου** (παραγωγική- επαγωγική συλλογιστική πορεία). Αποφυγή συνειρμικού λόγου.
- **Υποτακτική σύνδεση προτάσεων**, η οποία επιτυγχάνει έναν αναλυτικό και επεξηγηματικό λόγο.
- **Οριστική έγκλιση**, που εκφράζει κάτι το πραγματικό, το βέβαιο, το έγκυρο.

Να βεβαιώσει

- Χρήση **διαρθρωτικών λέξεων** συνοχής, που δηλώνουν **επιβεβαίωση** : Φυσικά, βέβαια, οπωσδήποτε, αδιαμφισβήτητα...
- Λογική οργάνωση επιχειρημάτων(τρόπος πειθούς: **επίκληση στη λογική**)
- **Επίκληση στην αυθεντία** (κυρίως με την επισήμανση λόγων ειδικών και καταρτισμένων ατόμων).
- **Επίκληση στο ήθος του πομπού.**
- **Επίθεση στο ήθος του δέκτη.**
- Χρήση γ' ρηματικού προσώπου, που αποχρωματίζει το λόγο από συναισθήματα και το καθιστά έγκυρο και σοβαρό.
- **Οριστική έγκλιση**, που εκφράζει κάτι το βέβαιο.

→ Δεοντολογικός τόνος (πρέπει να...)

Να καταγγείλει

- Επίθεση στο ήθος του αντιπάλου.
- Χρήση β' ρηματικού προσώπου, το οποίο προσδίδει ένα καταγγελτικό ύφος.
- Χρήση του σχήματος λόγου της ειρωνείας.
- Χρήση καυστικού/ σατιρικού ύφους, το οποίο διέπεται από πληθώρα επιθέτων και χαρακτηρισμών.

Να αφυπνίσει

- Επίκληση στο συναίσθημα.
- Επίκληση στη λογική, κυρίως με τεκμήρια(γεγονότα, παραδείγματα).
- Χρήση α' και β' ρηματικού προσώπου, τα οποία προσδίδουν συλλογικότητα, ευαισθητοποιούν τους δέκτες και εγείρουν τον προβληματισμό.
- Χρήση προτρεπτικής υποτακτικής έγκλισης.
- Χρήση προστακτικής έγκλισης.
- Χρήση ρητορικών ερωτήσεων, που εγείρουν το ενδιαφέρον και τον προβληματισμό των δεκτών.
- Χρήση σημείων στίξης(π.χ. θαυμαστικό, αποσιωπητικά)

Να προβληματίσει

- Επίκληση στο συναίσθημα.
- Επίκληση στη λογική, κυρίως με τεκμήρια(γεγονότα, παραδείγματα).
- Χρήση α' και β' ρηματικού προσώπου, τα οποία προσδίδουν συλλογικότητα, ευαισθητοποιούν τους δέκτες και εγείρουν τον προβληματισμό.
- Χρήση προτρεπτικής υποτακτικής έγκλισης.
- Χρήση προστακτικής έγκλισης.
- Χρήση ρητορικών ερωτήσεων, που εγείρουν το ενδιαφέρον και τον προβληματισμό των δεκτών.
- Χρήση σημείων στίξης(π.χ. θαυμαστικό, αποσιωπητικά).

Να προτρέψει/ να παροτρύνει

- Επίκληση στο συναίσθημα.
- Χρήση α' και β' ρηματικού προσώπου, τα οποία προσδίδουν συλλογικότητα, ευαισθητοποιούν τους δέκτες και εγείρουν τον προβληματισμό.
- Χρήση προτρεπτικής υποτακτικής έγκλισης.
- Χρήση προστακτικής έγκλισης.
- Χρήση σημείων στίξης(π.χ. θαυμαστικό, αποσιωπητικά)
- Δεοντολογικός τόνος.
- Ρητορικές ερωτήσεις, που ωθούν σε προβληματισμό και κινητοποιούν τους δέκτες.
- Χρήση παρατακτικής σύνδεσης.

Να συγκινήσει

- Επίκληση στο συναίσθημα.
- Επίκληση στο ήθος του πομπού.
- Επίθεση στο ήθος του δέκτη.
- Χρήση α΄ και β΄ ρηματικού προσώπου, που προσδίδουν παραστατικότητα και λυρισμό, ευαισθητοποιώντας τους δέκτες.
- Χρήση προτρεπτικής υποτακτικής έγκλισης.
- Χρήση προστακτικής έγκλισης.
- Χρήση υποτακτικής έγκλισης.
- Χρήση προστακτικής έγκλισης.
- Χρήση σημείων στίξης(π.χ. θαυμαστικό, αποσιωπητικά)
- Δεοντολογικός τόνος.
- Ρητορικές ερωτήσεις, που ωθούν σε προβληματισμό και κινητοποιούν τους δέκτες.
- Χρήση παρατακτικής σύνδεσης.

Φιλολόγικοι Διαλόγοι